

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

по Доклад за дейността на омбудсмана на Република България за 2012 г. № 361-00-1,
внесен от Омбудсмана на Република България на 01.04.2013 г.

Комисията по труда и социалната политика, на свое редовно заседание, проведено на 25 юли 2013 г., разгледа Доклад за дейността на омбудсмана на Република България за 2012 г., № 361-00-1, внесен от Омбудсмана на Република България на 01.04.2013 г.

На заседанието присъстваха: Хасан Адемов – министър на труда и социалната политика, Константин Пенчев – омбудсман на Република България, Росица Тоткова – главен секретар и Роза Георгиева – началник на кабинета на омбудсмана.

Докладът за дейността на омбудсмана на Република България за 2012 г. бе представен от Константин Пенчев – омбудсман на Република България.

В раздела за защита правата на хората с увреждания се коментират 150 жалби с оплаквания за нарушени права. Оплакванията до омбудсмана през 2012 г. се отнасят до социални услуги, социално подпомагане, здравеопазване, жилищно настанияване и финансови облекчения.

Проверките по изпълнението на програмите и проектите „За достоен живот”, „Асистенти за хора с увреждания”, „Асистенти за независим живот” показват редица слабости в поднормативната уредба. По предложения на омбудсмана и неправителствени организации Столична община е подготвила промени в Наредбата за предоставяне на социални услуги. В промените, обаче, не са взети предвид предложенията на омбудстмана за хората с тежки физически или психически увреждания.

В обхвата на работата са проверявани жалби на хора с увреждания или техни близки за работата на специализираните институции за хора с увреждания. Не са подминати и поставените въпроси за домашния социален патронаж.

Най-много въпроси са поставяни за социалното подпомагане и видовете социални помощи, предоставяни на хората с увреждания- месечни социални помощи, интеграционни добавки, облекчения при ползване на градския транспорт, експертиза на работоспособността, медицинска рехабилитация, жилищно настаняване на хората с увреждания.

При една част от жалбите е получено решение на поставения въпрос. В други случаи са направени препоръки към министъра на труда и социалната политика, към кметовете на общини, от чийто райони са жалбоподавателите.

Втората основна група въпроси са тези, поставяни за защита на детето. С промените в Закона за омбудсмана през 2012 г. на националния омбудсман е възложено да следи за общото състояние на правата на детето, да насърчава институциите за спазването им. В тази връзка усилията са насочени към насърчаване на по-пълното прилагане на Конвенцията за правата на детето.

През 2012 г. броят на жалбите в областта на правата на детето е увеличен с 26% сравнение с предходната година. В по-голямата част от жалбите не е констатирано действие или бездействие на институциите, с което да са нарушени правата на децата. Необходими са допълнителни усилия и поради това са отправени 46 препоръки към органите за закрила на детето.

Третата група въпроси касаят защитата срещу прояви на нетolerантност и дискриминация. Категорична позиция на омбудсмана е, че неизграждането и неподдържането на достъпна за хората с увреждания архитектурна среда представлява дискриминация и е тормоз съгласно чл. 5 от Закона за защита от дискриминация. В сферата на защита на правата на детето има няколко случая, които се разглеждат през призмата на нарушаване на забраната за дискриминация и това са част от критериите от приетият от Столичен общински съвет регламент за прием на децата в детските градини с предимство.

В областта на защитата на социалните права през 2012 г. са разгледани 1036 жалби и сигнали, от които 338, свързани с трудови права и заетост, 163 – с пенсионно осигуряване и 139 – със социално осигуряване и обезщетения.

Значителният брой оплаквания, по които не са констатирани нарушения, води до извода, че гражданите не са убедени в справедливостта на решенията по техните проблеми, породени най-често от недоверие в институциите, а в някои случаи – от нормативните текстове.

Данните от оплакванията и резултатите от проверките в областта на трудовото право и заетостта показват необходимост от допълнителни законови механизми, които да осигурят ефективна защита на правата на допълнителни трудови възнаграждения и обезщетения.

Във връзка със затрудненията на гражданите да се сдобият с документи, удостоверяващи осигурителен стаж и осигурителен доход, е препоръчано да се вземат мерки, включително и законодателни, за гарантиране на правото на пенсия на гражданите.

Във връзка с правото на осигуряване и правото на обезщетения е препоръчано осъществяване на ефективен и своевременен контрол на внасянето от осигурителите на дължимите осигурителни вноски; приемане на законови механизми, които да гарантират осигурителните права на гражданите при недеклариране от осигурителя на дължимите осигурителни вноски; законови норми, които да задължават осигурителите да правят осигурителни вноски на гражданите и за времето на оставане без работа поради признато за незаконно уволнение.

В хода на дискусията народните представители коментираха въпросите за „детския омбудсман”, за изпълнението на препоръките на омбудсмана и превръщането им в законодателни решения. Дискутирани бяха механизмите за взаимодействие между Омбудсмана, Народното събрание и изпълнителната власт за бързо и ефективно намиране на решения на проблеми, касаещи рискови групи в обществото, чрез инициативи за актуализиране и усъвършенстване на законодателството и неговото прилагане.

От Министерство на труда и социалната политика потвърдиха, че по голяма част от жалбите проверките са съвместни и те познават поставените проблеми и направените препоръки.

След приключване на обсъждането и гласуване с резултати: „За” – 11 гласа,
„Против” и „Въздържали се” – 0 гласа,
Комисията по труда и социалната политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи Доклад за дейността на омбудсмана на Република България за 2012 г. № 361-00-1, внесен от Омбудсмана на Република България на 01.04.2013 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

КОРНЕЛИЯ НИНОВА